

Početna stranica>Pretraživanje pravnih stručnjaka>Vrste pravnih struka

Vrste pravnih struka

Danska

Ova stranica sadržava pregled pravnih struka u Danskoj.

Tužitelji

Organizacija

Danska služba tužiteljstva (*den danske anklagemyndighed*) u nadležnosti je Ministarstva pravosuđa. Dansku službu tužiteljstva čine ravnatelj javnog tužiteljstva (*rigsadvokaten*), javni tužitelji (*statsadvokaterne*) i policijski narednici (*politidirektørerne*).

Ravnatelj javnog tužiteljstva vodi kaznene postupke pred Vrhovnim sudom i ujedno sudjeluje u saslušanjima na **Posebnom optužnom i revizijskom sudu (Den Særlige Klageret)**.

Ravnatelj javnog tužiteljstva hijerarhijski je nadređen ostalim tužiteljima i nadzire njihov rad. Ravnatelj javnog tužiteljstva ujedno rješava žalbe protiv odluka koje su donijeli javni tužitelji na prvostupanjskoj razini.

Uloge i odgovornosti

Funkcije i organizacija **službe tužiteljstva** utvrđene su u poglavju 10. **Zakona o pravosuđu (retsplejeloven)** (članci od 95. do 107.).

Služba tužiteljstva ima zadaću, u suradnji s policijom, vršiti progona kaznenih djela u skladu s propisima utvrđenima u Zakonu o pravosuđu. Prema članku 96. stavku 2. tog zakona služba tužiteljstva dužna je sve postupke pokrenuti brzinom potrebnom s obzirom na prirodu predmeta. Služba tužiteljstva pritom mora osigurati da se kazneno gone oni koji moraju kazneno odgovorati, ali i da se ne gone nevini („načelo objektivnosti“).

Šest regionalnih javnih tužitelja vode kaznene postupke, žalbe i suđenja pred porotom pri visokim sudovima i nadziru postupanje policijskih narednika u kaznenim predmetima. Regionalni javni tužitelji ujedno rješavaju žalbe protiv odluka policijskih narednika u vezi s kaznenim progonom. Naposljetku, javni tužitelji bave se predmetima o naknadi štete u vezi s kaznenim progonom i pritužbama protiv policije.

Javni tužitelj za teški gospodarski kriminal (*Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet*) vrši progona ozbiljnoga gospodarskog kriminala u cijeloj zemlji.

Javni tužitelj za posebna međunarodna kaznena pitanja (*Statsadvokaten for Særlige Internationale Straffesager*) vrši progona međunarodnih kaznenih djela počinjenih u inozemstvu, uključujući genocid, zločine protiv čovječnosti i ratne zločine.

Policijski narednici djeluju kao tužitelji pred okružnim sudovima (prvi stupanj) i stoga su, osim što vode policiju, odgovorni za istrage koje se provode na razini policijskog okruga i aktivnosti mjesne službe tužiteljstva.

Suci

Organizacija

Vijeće za imenovanja sudaca (*Dommerudnævnelsesrådet*) odgovorno je za podnošenje prijedloga za imenovanje sudaca **Ministarstvu pravosuđa**, s izuzetkom imenovanja predsjednika Vrhovnog suda. U praksi ministar pravosuđa uvijek postupa prema preporukama Vijeća.

Disciplinske postupke protiv sudaca i drugog pravosudnog osoblja danskih sudova vodi **Posebni optužni i revizijski sud (Den Særlige Klageret)**.

Danska sudska uprava (*Domstolsstyrelsen*) ima opću odgovornost za osposobljavanje sudskega osoblja na sudovima.

Uloge i odgovornosti

Općenito, **profesionalni suci** u Danskoj ne specijaliziraju se za određeno područje. Suci mogu biti imenovani na stalnu ili privremenu (vršiteljsku) dužnost.

Pomoći suci (*retsassessorer*) i zamjenici sudaca (*dommerfuldmægtige*) obično rješavaju manje složene predmete (npr. one koje pokrenu sudske izvršitelji).

Uz nekoliko važnih iznimaka **suci porotnici** (*lægdommere*) sudjeluju u svim kaznenim postupcima koji se vode na sudovima prvog i drugog stupnja. U građanskim predmetima na prvostupanjskoj i drugostupanjskoj razini mogu se koristiti vještaci (*sagkyndige domsmænd*). Suci porotnici i vještaci imenuju se na mandat od četiri godine.

Pravne baze podataka

Za više informacija pogledajte:

internetske stranice **Udruženja danskih sudaca (Den Danske Dommerforening)**

početnu stranicu **Udruženja zamjenika sudaca (Dommerfuldmægtigforeningen)**

informacije o **činovničkom sudsakom osoblju** [PDF](#) (361 Kb) [en](#)

Organizacija pravne struke: **odvjetnici (advokater)**

Odvjetnici

Odvjetnici privatne prakse

Svi danski odvjetnici članovi su **Danske odvjetničke komore (Advokatsamfonden)**, koja je osnovana 1919.

Interni odvjetnici i odvjetnički vježbenici (*advokatfuldmægtige*)

Odvjetnici i odvjetnički vježbenici imaju svoju organizaciju, **Udruženje odvjetnika i odvjetničkih vježbenika (Foreningen af Advokater og Advokatfuldmægtige – FAAF)**, koja je dio Danskog udruženja pravnika i ekonomista (*Danmark Jurist- og Økonomforbund – Djøf*). Djøf je najveća danska sindikalna organizacija i organizacija odvjetnika za studente i zaposlenike u područjima prava, uprave, upravljanja, istraživanja, obrazovanja, komunikacija, ekonomije i političkih znanosti. Sindikat ima otprilike 50 000 članova koji djeluju u tim djelatnostima. Od približno 1500 članova FAAF-a otprilike njih 900 odvjetnici su privatne prakse.

Korporativni odvjetnici

Korporativni odvjetnici organizirani su u okviru Danske odvjetničke komore, ali mogu biti i članovi Udrženja danskih korporativnih odvjetnika (*Danske Virksomhedsjurister – DVJ*). Trenutačno su otprilike dvije trećine članova DVJ-a odvjetnici s danskom dozvolom za rad. Općenito, DVJ zastupa profesionalne interese korporativnih odvjetnika, a cilj mu je i promicati prepoznavanje i razumijevanje rada korporativnih odvjetnika i njihove sve veće važnosti za poduzeća, javna tijela, nevladine organizacije i društvo u cijelini. DVJ je član **Europskog udruženja korporativnih odvjetnika (ECLA)**.

Razlika između odvjetnika privatne prakse i korporativnih odvjetnika

U Danskoj **korporativni odvjetnici** s danskom dozvolom za rad podliježu potpuno istim pravilima kao i odvjetnici privatne prakse. U Zakonu o pravosuđu ne postoji razlika između tih dviju skupina i obje su organizirane u okviru Danske odvjetničke komore.

To u biti znači da korporativni odvjetnici imaju isti pravni status kao i drugi odvjetnici u pogledu kodeksa profesionalnog ponašanja (*advokatetiske regler*), profesionalne tajne, povjerljivosti između klijenta i odvjetnika itd. Međutim, kodeks profesionalnog ponašanja izmijenjen je kako bi obuhvaćao i korporativne odvjetnike, uzimajući u obzir specifične okolnosti u kojima oni rade.

Stoga načelo povjerljivosti između klijenta i odvjetnika, kako se primjenjuje na korporativne odvjetnike, proizlazi iz pravila koja vrijede i za odvjetnike privatne prakse. Sudovi još nisu preispitali je li standard za korporativne odvjetnike isti kao i za druge odvjetnike ili niži.

Jedina iznimka od pravila da korporativni odvjetnici imaju isti pravni status kao i drugi odvjetnici odnosi se na to koga korporativni odvjetnik može zastupati kao odvjetnik. Zakonska mogućnost djelovanja u svojstvu korporativnog odvjetnika smatra se implicitnim izuzećem od članka 124. Zakona o pravosuđu o vrsti poduzeća za koje odvjetnik može raditi.

Stoga, osim ako imaju i privatnu odvjetničku praksu, korporativni odvjetnici mogu koristiti titulu „odvjetnik“ samo kad zastupaju društvo ili organizaciju čiji su zaposlenik. To znači da ako poslodavac zatraži od korporativnog odvjetnika da pravno savjetuje klijenta ili člana, korporativni odvjetnik ne može djelovati kao odvjetnik osim ako ima i privatnu odvjetničku praksu i pruža savjetovanje klijentu ili članu u okviru te prakse.

Ako korporativni odvjetnik nema i privatnu odvjetničku praksu, a pravno savjetuje klijenta ili člana koji je potrošač, i to u poslovne svrhe, na njega se primjenjuje Zakon o pravnom savjetovanju (*lov om juridisk rådgivning*), uz jednu iznimku: Zakon se ne primjenjuje na pravno savjetovanje koje pružaju sindikati i nevladine udruge. Ta je iznimka propisana jer se takvo savjetovanje ne pruža u poslovne svrhe i općenito se smatra uslugom koja nadilazi opću uslugu koju sindikat pruža svojim članovima u ostvarivanju svojih glavnih ciljeva.

Stoga je pravno savjetovanje koje potrošaču pruža zaposlenik sindikata koji ima dozvolu za rad uređeno isključivo općim propisima o deliku ili kvazideliku i samo neizravno uređeno kodeksom profesionalnog ponašanja. Prema kodeksu profesionalnog ponašanja (usp. s člankom 126. stavkom 4. Zakona o pravosuđu) odvjetnik se u trgovачkim ili finansijskim stvarima ne smije (u neprofesionalnom svojstvu) ponašati na način koji nije primjeren odvjetniku.

Zakon o pravnom savjetovanju

Od srpnja 2006. pravno savjetovanje koje se pruža potrošačima u poslovne svrhe podliježe posebnom zakonu, koji se primjenjuje bez obzira na obrazovni profil osobe koja daje savjet. U Zakonu je izričito navedeno da se on ne primjenjuje na pravno savjetovanje koje pružaju neovisni odvjetnici. Ne primjenjuje se ni na pravno savjetovanje koje pružaju sindikati ili nevladine organizacije jer se takvo savjetovanje ne smatra savjetovanjem koje se pruža u poslovne svrhe (vidjeti prethodno). Nadalje, Zakon ne obuhvaća pravne savjete poduzetnika u finansijskom sektoru obuhvaćenih Zakonom o finansijskom poslovanju ako je ministar gospodarstva donio pravilnik o dobroj praksi u predmetnom području.

Međutim, kako je prethodno navedeno, to ne znači da pravno savjetovanje koje pruža osoba s dozvolom za rad nije uređeno zakonom. Ako korporativni odvjetnik s dozvolom za rad pravno savjetuje potrošača (tj. nekog tko nije njegov poslodavac), a nema i privatnu odvjetničku praksu, ta je usluga obuhvaćena Zakonom o pravnom savjetovanju ako se smatra da je savjetovanje pruženo u poslovne svrhe.

U nastavku su navedene glavne odredbe Zakona o pravnom savjetovanju:

pravni savjetnik mora se ponašati u skladu s dobrom praksom pravnog savjetnika, što znači da svoje dužnosti mora izvršavati temeljito, savjesno i u skladu s legitimnim zahtjevima u najboljem interesu klijenta, te pruža savjet dovoljno brzo,

sporazumi o pružanju pravnog savjetovanja moraju biti u pisanim obliku,

pravni savjetnik nije obvezan zaključiti osiguranje od građanskopravne odgovornosti, ali zaključeni ugovor mora sadržavati informacije o tim pitanjima, pravni savjetnik mora obavijestiti klijenta o trošku pravnog savjetovanja,

pravni savjetnik ne smije primati sredstva iz zaklada,

pravni savjetnik ne smije preuzimati poslove u kojima ima osobni ili finansijski interes,

pravni savjetnik mora poštovati pravila dobre prakse koje je donio ministar pravosuđa, a pravobranitelj za zaštitu potrošača nadzire poštije li savjetnik mjerodavno zakonodavstvo i pravila dobre prakse.

Pravne baze podataka

Ove su informacije dostupne na internetskim stranicama [Danske odvjetničke komore](#).

Internetske stranice sadržavaju informacije o odvjetničkoj struci u Danskoj i imenik odvjetnika.

Druge pravne struke

Organizacije koje pružaju pravnu pomoć

U cijeloj Danskoj [dostupne su institucije koje pružaju pravnu pomoć](#). Svi koji žele dobiti pravnu pomoć mogu se obratiti

[Odjelu za građanske poslove \(Civilstyrelsen\)](#), koji će ih uputiti na adresu najbliže institucije. Adresa:

Odjel za građanske poslove

Toldboden 2, 2. kat.

8800 Viborg.

Telefon: +45 33923334

E-adresa: civilstyrelsen@civilstyrelsen.dk

Posljednji put ažurirano: 15/05/2023

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.